

12.3.2021

VN/1281/2020
VN/1281/2020-OKM-137

Jakelussa mainituille

OKM lausunto hallituksen selonteosta kotoutumisen edistämisen uudistamisesta

Työ- ja elinkeinoministeriön julkaisuja: 2021

Selonteko kotoutumisen edistämisen uudistamistarpeista, LUONNOS

Yleiset selontekoa koskevat kommentit

Opetus- ja kulttuuriministeriö (myöhemmin OKM) haluaa tuoda esille, että maaliskuussa 2021 eduskunnalle annettavassa valtioneuvoston koulutuspoliittisessa selonteossa tullaan käsittelemään maahanmuuttajien koulutusta ja kotoutumista opetus- ja kulttuuriministeriön toimialan osalta ja että selonteot siltä osin täydentävät toisiaan. OKM pyytää huomioimaan koulutuspoliittisen selonteon ja siinä esitetyt toimenpiteet, kun kotoutumisselonteko lausuntopalautteen pohjalta viimeistellään.

Kommentit lukuihin 1-6: Tilannekuvan ja keskeiset muutostekijät. Pyydämme tarvittaessa kirjaamaan vain tiiviin lausunnon luvusta ja yksityiskohtaisesti vain tärkeimmät kommentoitavat tai mahdollisesti puuttuvat asiat.

Kotoutumisen edistämisen selonteon luonnoksessa on kattavasti ja monipuolisesti tiivistetty kokonaiskuva maahanmuuton nykytilanteesta Suomessa, myös kaksisuuntaisuutta sivuten.

Jotta jaettu informaatio kohdentuisi oikein olisi luvuissa 2 ja 3 kuitenkin hyvä tarkentaa terminologiaa. Erityisesti kohdassa, missä käsitellään ulkomaalaisten, Suomessa tai ulkomailla syntyneiden ulkomaalaistaustaisten sekä ulkomaan kansalaisten työllisyysastetta, olisi hyvä avata, puhutaanko Suomeen pysyvästi muuttaneista (entinen maahanmuuttaja) vai työperusteisesti Suomessa oleskelevista henkilöistä (s. 12). Työvoimatutkimuksen mukaan ulkomaalaistaustaisten miesten työllisyysaste on lähes sama kuin suomalaistaustaisten, sanotaan sivulla 15. Tätä koskien sama huomio kuin edellä. Erityisesti, koska sivulla 16 puhutaan näillä termeillä maahanmuuton vaikutuksesta huoltosuhteeseen, pitäisi kotoutumisen edistämisen toimenpiteiden kohdentamisen suhteen olla selvää, keihin työllistymistä edistäviä toimenpiteitä olisi tarkoitus kohdentaa.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Opetus- ja kulttuuriministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 29
00023 Valtioneuvosto

Meritullinkatu 10
Helsinki

0295 16001
+358 295 16001

09 135 9335
+358 9 135 9335

kirjaamo@minedu.fi

Sivulla 18 puhutaan ulkomailla syntyneiden ulkomaalaistaustaisten tulotasosta ja siitä, että maahanmuuttajat saavat keskimäärin suomalaistaustaisia enemmän Kelan maksamia sosiaaliturvatuksia. Tässäkin olisi syytä tarkentaa, puhutaanko Suomeen pysyvästi muuttaneista vai onko mukana myös työperusteisesti Suomessa oleskelevat. Mikäli työperusteiset eivät ole lukujen 2 ja 3 sisällöissä mukana, tämän voisi luvun 2 alussa selvytyden vuoksi todeta.

Kotoutumisen sanasto oli lausuntokierroksella vuoden 2021 alussa. Olisi syytä tehdä selkeä linjanveto siihen, käytetäänkö tässä selonteossa entisiä vai nykyisiä käsitteitä (esim maahanmuuttaja, maahanmuuttajataustainen, kotouttaminen jne).

Kommentit lukuun 7: Maahanmuuttajien työllisyyden ja osallisuuden edistäminen

OKM pitää kannatettavana kehityksenä kotoutumisen edistämisen valtavirtaistamista ja tietopohjaisuutta osana viranomaisorganisaatioiden palvelujen suunnittelua ja toimeenpanoa niin, että ne paremmin vastaavat monimuotoistuneen asiakaskunnan tarpeita.

OKM kiinnittää luvussa 7 esitetyistä toimenpiteistä huomiota erityisesti maahanmuuttajille tarkoitetun kielikoulutuksen ja muun alkuvaiheen koulutuksen alueellisen tarpeen ennakoinnin ja tarjonnan koordinaation parantamiseen niin, että se kattaa yhdenvertaisesti eri väestöryhmät eri koulutusasteilla. OKM katsoo, että tämä tehtävä soveltuu hallituskaudella perustettavalle jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskukselle, joka osallistuu poikkihallinnolliseen ennakointiin ja kehittää ennakointitietoon perustuen palveluiden saatavuutta maahanmuuttajakohderyhmälle.

OKM kannattaa lausuntoluonnoksessa esitettyä uudistusta parantaa mahdollisuuksia hyödyntää palkkatukea maahanmuuttajien työllisyyden tukemisessa esimerkiksi kotoutumiskoulutuksen aikana tai jälkeen. OKM huomauttaa kuitenkin, että työvoimakoulutuksena järjestetyn kotoutumiskoulutuksen aikana työn tekeminen ilman että se vaikuttaisi työmarkkinatuen määrään on haastavaa ja siksi harvinaista. Välityömarkkinoimijan luominen osatyökykyisille on kannatettava uudistus. Samoin OKM tukee ehdotusta toimialakohtaisten palvelupakettien valmistelemisesta yhteistyössä työmarkkinajärjestöjen kanssa.

OKM mielestä on hyvä kehittää malleja kotona lapsia hoitavien vanhempien siirtymien tukemiseksi työvoiman ulkopuolelta työvoimaan ja työvoimapalveluiden asiakkaaksi. Tämä kuitenkin edellyttää myös tiedonsiirron kehittämistä, jotta oppilaitoksilla olisi parempi mahdollisuus tavoittaa kotivanhemmat.

OKM kannattaa selonteon toimenpide-ehdotuksia työelämän vastaanottavuuden lisäämiseksi. Ennen KOTO-SIB –mallin vakinaistamista on aiheellista odottaa kokeilun kannattavuudesta tekeillä olevan selvityksen valmistumista.

OKM huomauttaa, että pakolaistaustaisten maahanmuuttajien työllistämisen edistämiseen vaikuttavat myös rakenteelliset tekijät kuten kansalaisuuden saamisen ehdot.

Kommentit lukuun 8: Nopeutetaan kotoutumisen käynnistymistä

OKM kannattaa esikotouttavan toiminnan kehittämistä ja siihen osallistumisen velvoittavuuden vahvistamista. Pitkäaikainen toimeettomuus näköalattomassa tilanteessa voi aiheuttaa ihmiselle mielenterveyden ongelmia. Tästä syystä OKM ehdottaa harkittavaksi, voisiko aktiivisen esikotouttavaan työ- ja pintotoimintaan osallistumisen huomioida henkilön oleskelulupakäsittelyssä. Joka tapauksessa OKM pitää tärkeänä, että esikotouttamisvaiheessa turvapaikkapäätöstä odottavalla on mahdollisuus omalla kielellään saada tietoa suomalaisesta koulutusjärjestelmästä ja työelämästä. Mahdollisuuksista osallistua niihin on hyvä myös aktiivisesti informoida niin turvapaikanhakijoita kuin ympäröivää yhteisöäkin kotoutumisen kaksisuuntaisuutta huomioiden.

Kommentit lukuun 9: Parannetaan ohjauksen ja neuvonnan saatavuutta maahanmuuttajille

OKM kannattaa monialaisessa yhteistyössä toteutettavan matalan kynnyksen ohjaus ja neuvontatoiminnan kehittämistä ja sen liittämistä kotoutumistarpeessa olevien tavoittamisen ja kotoutumisen edistämisen prosesseissa. Sisältöjä on syytä laajentaa kattamaan myös työelämässä tapahtuvan syrjinnän ja hyväksikäytön tilanteiden varalle. Tässä OKM kehottaa ohjaus- ja neuvontapalvelujen järjestäjiä solmimaan yhteistyöverkostoja työelämätoimijoiden suuntaan, esim ammattijärjestöt, koska esille saattaa nousta tapauksia, missä tarvitaan alan ammattilaisten välitöntä puuttumista.

OKM kannattaa maahanmuuttajille suunnattujen matalan kynnyksen ohjaus- ja neuvontapalveluiden toiminnan vakinaistamista siten, että monikielistä ohjausta ja neuvontaa on yhdenvertaisesti saatavilla valtakunnallisesti monikanavaisesti sekä maahanmuuton kannalta keskeisillä paikkakunnilla. OKM huomauttaa, että ohjaus- ja neuvontapalvelujen kehittämisessä tulee noudattaa Elinikäisen ohjauksen strategiaa (Elinikäisen ohjauksen strategia 2020–2023, Valtioneuvoston julkaisuja 2020:34)

Kommentit lukuun 10: Luodaan kotoutumishjelman alkuvaiheen kotoutumisen tukemiseksi

OKM näkee alkuvaiheen ohjauksen mallintamisen valtakunnalliseksi kokonaisuudeksi erittäin kannatettavana uudistuksena. OKM esittää, että ohjaus- ja neuvontapalveluja voisivat jatkossa käyttää kaikki alueella asuvat maahanmuuttaneet, myös opiskelija- ja työluvalla olevat henkilöt. Tämä tukisi kansainvälisten opiskelijoiden integroitumista, työllistymistä ja alueelle kiinnittymistä.

OKM toteaa, että luvun 10 toimenpide-ehdotukset muistuttavat pitkälti olemassa olevan kotoutumislain kohtia ja pitää niiden sisältöjä kannatettavina. Ohjelman toteuttamisen vastuutahoa ei ole tässä määritetty. OKM painottaa, että vastuutahon määrittäminen ja pyrkimys siirtyä alkuvaiheen ohjauksen osalta siihen, että kaikki, statuksestaan riippumatta ohjautuisivat yhtä ja samaa väylää alussa, olisi tavoittamisen kannalta erittäin tärkeää.

OKM haluaa muistuttaa, että maahanmuuttajat ovat koulutus- ja ammatilliselta taustaltaan hyvin heterogeeninen joukko ja on tärkeää, että vastuutaho verkostoituu alueen muiden toimijoiden kanssa ja huolehtii henkilöstönsä osaamisen vahvistamisesta tämän moninaisen asiakaskunnan kohtaamisessa ja ohjaamisessa.

Kotoutumishjelmassa tulee vahvistaa maahanmuuttajan omaa toimijuutta ja kotoutumisen kaksisuuntaisuutta.

OKM pitää hyvänä sitä, että selonteossa on nostettu erityiseksi kohderyhmäksi työvoiman ulkopuolella olevat naiset. Heidän roolinsa perheen kotoutumisen edistämässä ja lastensa koulunkäynnin tukemisessa on huomattavan tärkeää.

OKM kannattaa kuitenkin myös ehdotusta siitä, että kotoutumishjelman palveluita tulisi voida tarjota myös pidempään Suomessa asuneille. OKM ehdottaa harkittavaksi sitä, että maahanmuuttajalla olisi lähtökohtaisesti oikeus kotoutumishjelmaan osallistumiseen kertaluontoisesti ja osallistuminen katsottaisiin alkavaksi sitten, kun se maahanmuuttajan kokonaistilanteeseen sopii, esim äitiysloma ja terveys huomioiden.

OKM pitää hyvänä selonteon ehdotusta kotoutumisen edistämisen vastuiden selkiyttämistä ja kotoutumishjelmasta tiedottamisen tehostamista oleskeluluvan saamisen yhteydessä. OKM ehdottaa tiedottamisessa huomioitavaksi myös kotoutumisen motivoinnin ja omaan toimijuuteen kannustamisen.

Yhteinen kotoutumisen johdantojakso

OKM kannattaa valtakunnallisen mallin mukaisen johdantojakson toteuttamista. Ehdotus monialaisen ohjauksen tueksi laadittavista valtakunnallisista ohjauksen kriteereistä mukaan lukien nykyistä tarkempi opiskelijaprofilointi kotoutumiskoulutuksen, lukutaitokoulutuksen ja aikuisten perusopetuksen kohderyhmistä on kuitenkin haasteellinen kokonaisuus ja tällä hetkellä sitä on kehitetty lähinnä Testipiste-mallin mukaan. Lähtötason arviointi on asiantuntijatyötä.

OKM ehdottaakin harkittavaksi valtakunnallisen ohjauksen kriteerien pilotoimista. Pilotointi voisi sisältää mallintamisen opiskelija- ja osaamisprofilointiin digitaalisuutta hyödyntäen. Opiskelija- ja osaamisprofiloinnin tulisi tapahtua hallintoneutraalisti ja yhdenvertaisesti koko valtakunnassa. Tässä työssä kertyisi tietoa alueiden koulutustarpeista ja vähitellen niihin pystyttäisiin nykyistä paremmin ennakoivasti vastaamaan. Laadukkaasti toteutettu opiskelija- ja osaamisprofilointi (sisältäen myös ohjaussuositukset) vahvistaisi myös maahanmuuttaneen omaa toimijuutta kotoutumisensa edistämisessä.

Kotoutumiskoulutus, lukutaitokoulutus ja aikuisten perusopetus

OKM kannattaa kotoutumiskoulutuksen järjestämisen vaihtoehtojen selvittämistä. Selvityksessä vaihtoehtoja tulisi tarkastella erityisesti laadun ja pitkäjänteisen kehittämisen näkökulmasta. On tärkeä arvioida koulutuksen järjestäjien kilpailuttamisen ja vaihtuvuuden pidemmän aikavälin vaikutusta kotoutumisen tavoitteiden saavuttamiseen.

OKM suhtautuu kotoutumiskoulutuksen tulosperusteisuuden lisäämiseen varauksella.

OKM pitää sekä työllistymisen että muun yhteiskuntaan integroitumisen kannalta tärkeänä, että kotoutumiskoulutuksen kielen oppimisen tavoitteet ovat kunnianhimoiset eikä niitä alenneta. Nykyistä parempiin tuloksiin pääsemiseksi tulisi lisätä tukitoimia ja/tai pidentää opiskeluaikaa niiden kohdalla, jotka eivät vuodessa ehdi oppia tarpeeksi suomen / ruotsin kieltä ja muita jatko-opinnoissa ja työelämässä tarvittavia perustaitoja Kielitaidon vahvistamiseen kotoutumiskoulutuksen päätyttyä tulisi olla ohjausta ja riittävästi vaihtoehtoja.

OKM ehdottaa, että kotoutumiskoulutuksen opettajapätevyydet määritetään opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalalla käytössä olevien kelpoisuussäädösten mukaisesti (esimerkiksi ammatillisen toisen asteen vieraan kielen aineenopettajan kelpoisuuden mukaisesti <https://finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1998/19980986#L3P5>). OKM perustelee ehdotusta sillä, että kotoutumiskoulutukseen vuonna 2019 osallistuneiden lukumäärä vastaa noin yhtä prosenttia kaikista Suomessa aikuiskoulutukseen osallistuneista saman vuonna eikä näin pientä osallistujamäärää kouluttaville ole syytä säätää omia pätevyysvaatimuksia.

Selonteon sivulla 63 mainitaan, että lukutaidon puute vaikeuttaa työpaikan saamista. OKM ehdottaa lisättäväksi, että vanhempien lukutaidon puute haastaa myös koko perheen kotoutumista erityisesti lasten koulunkäynnin tukemisen näkökulmasta.

OKM pitää välttämättömänä vapaan sivistystyön lukutaitokoulutuksen rahoituksen vakiinnuttamista tarpeen mukaiselle tasolle. OKM on huolestunut tästä erittäin haavoittuvassa asemassa olevasta ryhmästä ja huomauttaa, että tämän hetkisten säädösten mukaisesta maksuttomasta opiskeluajasta lyhenee kolmannes, mikäli kotoutumisohjelman aika lyhenee kolmesta kahteen vuoteen.

Jo nykytilanteessa kotoutumissuunnitelma-ajan päättyessä opiskelijan koulutus saattaa päättyä huolimatta siitä, mikä hänen luku- ja kirjoitustaidon osaamisensa on. Mikäli alueella ei järjestetä aikuisten perusopetusta tai henkilö ei ole sen kohderyhmää, hänet saatetaan ohjata alueen kotoutumiskoulutuksen hitaalle polulle, missä hänellä ei ole riittäviä valmiuksia menestykselliseen

oppimiseen, kun kuitenkin on lähtökohtaisesti edellytyksenä se, että opiskelija osaa lukea ja kirjoittaa latinalaisilla aakkosilla.

OKM näkee vapaan sivistystyön säädösten ja rahoitusjärjestelmän kehittämisen tältä osin tarpeellisena. OKM haluaa tuoda tiedoksi, että sen alaisuudessa vapaan sivistystyön kentällä toteutettavaa kotoutumissuunnitelmaan kuuluvaa aikuisten luku- ja kirjoitustaidon sekä aikuisten perusopetuksen koulutusten toteutusta kehitetään Karvi (2020) kehittämistarpeiden pohjalta. Tavoitteena on kaikkien koulutuspolkujen joustavien siirtymien edistäminen opiskelijälähtöisesti. Tämän lisäksi tulee jatkaa eri toimijoiden välistä yhteistyötä, ohjauksen kriteerien yhtenäistämistä, seurannan ja yhteisen tietojärjestelmän kehittämistä.

Kotoutumiskoulutuksen päättöarviointi

OKM kannattaa yhtenä kotoutumiskoulutuksen kehittämisen kohteena kotoutumiskoulutuksen lähtötaso- ja päättöarvioinnin yhdenmukaistamista kehittämällä siihen kansallinen malli kotoutumiskoulutuksen opetussuunnitelmauudistusta mukailien (OPH 2020-2021). Koulutuksen aikainen oppimista tukeva arviointi tukee kotoutumiskoulutuksen toteutusta kohti tasalaatuisuutta, oppimisen läpinäkyvyyttä ja realistisen oppimispolun muodostumista tässäkin koulutusmuodossa.

OKM kannattaa ulkopuolista selvitystä lukutaitokoulutuksen ja muun kotoutumissuunnitelmaan sisältyvän koulutuksen kohdentumista ja vaikuttavuutta. OKM haluaa lisätä selvityksen kohteeksi myös työvoimakoulutuksena toteutettavan kotoutumiskoulutuksen.

Muut tarvelähtöiset palvelut ja jatko-ohjaus

OKM huomauttaa, että TEMin ja OKMn tukema maahanmuuttajien monialainen osaamiskeskustoiminta, ei ole kohdennettu lähtökohtaisesti kotoutumisen alkuvaiheessa oleville. Kotoutumisen alkuvaiheen ohjaus on työllisyyden kuntakokeilujen myötä siinä mukana olevien kuntien lakisääteinen velvoite.

OKM pitää osallisuuden lisäämistä, esimerkiksi kolmannen sektorin, suositeltavana myös kaksisuuntaisen kotoutumisen toteutumisen näkökulmasta.

OKM kehottaa kotoutumisen tarvelähtöisten palvelujen kehittämisessä huomioimaan isoissa maahanmuuttajavaltaisissa kasvukeskuksissa kehitettyjä hyviä käytänteitä nivelvaiheiden ohjauksen toteuttamisessa.

Kesto yksilöllinen ja pääsääntöisesti enintään 2 vuotta

OKM haluaa muistuttaa, että maahanmuuttajat ovat kotoutumisen edistämisen palvelujen näkökulmasta hyvin heterogeeninen joukko luku- ja kirjoitustaidottomista korkeakoulutettuihin huippuosaajiin. Mikäli kotoutumisaika lyhennetään kahteen vuoteen, tulee maahanmuuttaneiden koulutuspolkujen ja opintososiaalisten etuuksien jatkuvuus varmistaa niin, että kotoutumisohjelman aikana myös heikot perustaidot omaavien kohderyhmä ennättää saavuttaa ne perustaidot, joita jatko-opinnoissa ja työelämässä vaaditaan.

Kotoutumisajan lyhentäminen edellyttäisi myös asetus- ja rahoitusjärjestelmän muutoksia vapaan sivistystyön kotoutumissuunnitelman mukaisten koulutusten toteutuksessa.

OKM kannattaa selonteon ehdotusta kotoutumisohjelman pidentämisperusteesta ja korostaa ohjauksen valtakunnallisten kriteerien yhdenmukaistamisen merkitystä sen varmistamiseksi, että opiskelijaa ei liian varhaisessa osaamisen vaiheessa siirretä seuraavaan palveluun.

OKM kantaa huolta niistä työperusteisella oleskeluluvalla Suomeen muuttaneista, jotka pitkään työskenneltyään jäävät työttömiksi ja tarvitsevat ensimmäistä kertaa kotoutumista ja työllistymistä

edistäviä palveluja. OKM ehdottaa harkittavaksi, että tällä kohderyhmällä olisi oikeus kotoutumishjelmaan osallistumiseen tai muihin kotoutumista edistäviin palveluihin huolimatta siitä, mikä heidän maahanmuuttostatusensa on. Suomen elinkeinoelämä tarvitsee lisää työvoimaa ja tässä jo Suomessa pidempään työskennelleessä ryhmässä olisi paljon potentiaalia.

OKM kannattaa selonteon nopeana toimen esitettyä kotoutumislain muuttamista siten, että kotoutumisaikana aloitettuihin omaehtoiisiin työttömyysetuudella tuettuihin opintoihin sovellettaisiin kotoutumislakia opintojen päättymiseen asti kotoutumissuunnitelman voimassaolon päättymisestä huolimatta. Koulutuksen ajalta maksettava työttömyysetuus ja kulukorvaus tulisi säilyttää entisellään opintojen loppuun suorittamiseen asti.

Kotoutumishjelman järjestämisvastuut ja monialainen yhteistyö

OKM painottaa järjestämisvastuita määritettäessä sitä, että alkuvaiheen ohjauksen osalta tavoitteena pitäisi olla tilanne, jossa kaikki, statuksestaan riippumatta ohjautuisivat yhtä ja samaa väylää pitkin kohti kotoutumista edistäviä palveluja.

OKM pitää tärkeänä selonteon ehdotusta kotoutumisen edistämisen moniammatillisuuden tukemisesta. Myös tiedonsiirtokysymykset eri hallinnon alojen ja toimijoiden välillä on ratkaistava. Kotoutumisprosessin ja yhteistyön sujuvuuden parantamiseksi tulee kehittää asiakastietojen kirjaamiseen ja välittämiseen käytettäviä tietojärjestelmiä.

OKM ehdottaa, että säännölliset yhteistyöfoorumit ja alue- ja maakuntatason tarkastelu maahanmuuttajien kotoutumista edistävästä koulutuspalveluista voisivat jatkossa olla osa tulevan jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskuksen toimintaa.

Kommentit lukuun 11: Kotoutumisen edistäminen tukemaan osaajien pysyvyyttä ja osallisuutta

OKM kannattaa selonteon ehdotuksia Suomeen muuttaneiden osaajien pysyvyyden ja osallisuuden vahvistamiseksi.

Kommentit lukuun 12: Vahvistetaan kumppanuuksia ja järjestöjen roolia

OKM kannattaa selonteon ehdotusta kumppanuuden ja järjestöjen roolin vahvistamista kotoutumisen edistämässä sekä yhdenvertaisuussuunnitelman laadintaa konkreettisine toimenpiteineen syrjinnän torjumiseksi ja yhdenvertaisuuden edistämiseksi.

Kommentit lukuun 13: Hyvät väestösuhteet ja osallisuus tukemaan kotoutumista ja yhteenkuuluvuuden tunnetta

OKM kannattaa selonteon ehdotusta vahvistaa yksilöille suunnattujen palveluiden rinnalla myös yhteiskunnan vastaanottavuutta.

OKM kiittää sivulla 83 nostettujen kuntien rakenteellisten toimintojen merkittävyyden korostamista kaksisuuntaisen kotoutumisen edistämisen ja luonnollisten vuorovaikutustilanteiden mahdollistamisen näkökulmasta.

OKM huomauttaa, että kulttuurien välistä vuoropuhelua ja kulttuuripalvelujen saavutettavuutta kehitettäessä huomioidaan kulttuurisen moninaisuuden työryhmän linjaukset ja toimenpide-ehdotukset.

OKM pyytää selventämään hyvien väestösuhteiden edistämisen toimenpiteenä esitettyä yhteisölähtöisen kotoutumisen mallia.

Kommentit lukuun: Kotoutumisen edistämisen suuntaviivat 2020-luvulle ja tiivistelmä askelista eteenpäin

Selonteon sivulla 91 mainitaan, että monissa selontekoon sisältyvissä toimenpide-esitysten toimeenpanossa (esim. johdantojakso) järjestöillä olisi tärkeä rooli. Järjestöjen olemassa olevan toiminnan hyödyntämistä kotoutumisen tukena hyödynnettäisiin valtakunnallistamalla kotoutumisentukena.fi-palvelu. OKM pitää järjestökentän kotoutumista edistävän toiminnan lisäämistä kannatettavana.

Kansliapäällikkö

Anita Lehikoinen

Suunnittelupäällikkö

Kirsi Heinivirta

Jakelu TEM Työ- ja elinkeinoministeriö

Tiedoksi OKM NUOLI Nuoriso- ja liikuntapolitiikan osasto
OKM KUPO Kulttuuri- ja taidepolitiikan osasto
OKM VAPOS Varhaiskasv. perusopet. ja vapaan sivistystyönos
OKM KTPO Korkeakoulu- ja tiedepolitiikan osasto
OKM LAMOS Lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen osasto